

Strategi for klinisk sundhedsvidenskabelig forskning

2023 – 2027

Sammen løfter vi forskning til højeste niveau for at forbedre menneskers liv og sundhed

Klinisk sundhedsvidenskabelig forskning er en kerneopgave for hele fakultetet Health på Aarhus Universitet, og særligt for Institut for Klinisk Medicin og Aarhus Universitetshospital, som i fællesskab løfter opgaven, som et samlet "vi".

I Region Midtjyllands strategi for forskning på sundhedsområdet fra 2019 fremgår det, at forskning udføres på alle regionens enheder i tæt samarbejde med Health. Aarhus Universitetshospital er regionens fyrtårn inden for det kliniske forskningsfelt og har i kraft heraf et særligt ansvar sammen med Health for regionens sundhedsforskning.

Det er helt afgørende for realiseringen af universitetshospitalets strategiske ambition om at være Danmarks komplette hospital på højeste internationale niveau, at Aarhus Universitet og Aarhus Universitetshospital sammen bedriver forskning af højeste kvalitet, på tværs af grænser, fag og specialer og, ikke mindst, med og for patienterne.

Vi drives af en fælles motivation for at skabe gennembrud af betydning for den forebyggelse, diagnostik og behandling, som vi tilbyder patienterne. De kliniske sundhedsvidenskabelige forskere bidrager til den forskningsbaserede uddannelse, vi tilbyder sundhedsvidenskabelige studerende og uddannelseslæger. Det vil sige til uddannelsen af de næste generationer af sundhedsprofessionelle, som patienterne møder. På den måde er forskningen selve forudsætningen

for, at den kliniske praksis kan udvikles på fortsat højeste internationale niveau.

Siden 1933, hvor de første medicinske studenter startede på lægeuddannelsen på Aarhus Universitet, er der etableret en unik samarbejdsånd mellem universitetet og universitetshospitalet. Excellente forskere har med ekstraordinært stort engagement og dygtighed bedrevet forskning, som har medført behandlingsmæssige gennembrud for den enkelte patient i hele verden. Gentagne topplaceringer af både Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet og Aarhus Universitetshospital på nationale og internationale ranglister vidner om samarbejdets betydning.

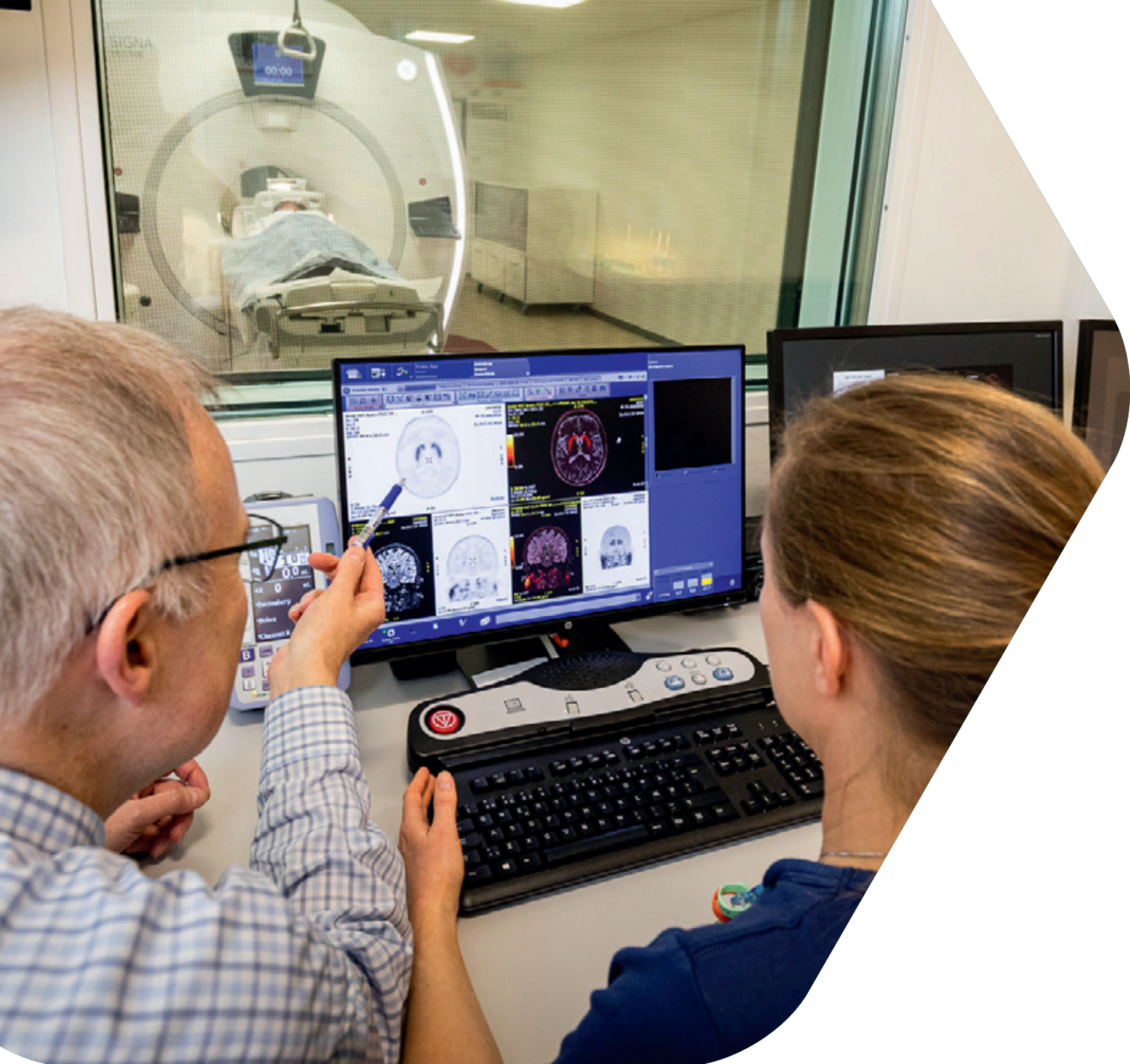
At fastholde og udbygge denne position kræver en konstant stræben efter at styrke grundlaget for forskning på internationalt niveau og at forbedre vilkårene for det blomstrende og innovative forskningsmiljø, som giver talentfulde forskere de bedste udviklingsmuligheder.

Strategien her viser vejen. Sporene angiver retningen.

Vi kommer i mål igennem ambition, samarbejde, generøsitet og kreativitet.

Sammen.

*Anne-Mette Hvas, dekan,
Health, Aarhus Universitet
Jørgen Frøkiær, institutleder, Institut for
Klinisk Medicin, Health, Aarhus Universitet
Ellen Margrethe Hauge, viceinstitutleder,
Institut for Klinisk Medicin, Health, Aarhus
Universitet*

*Susanne Lauth, sygeplejefaglig direktør,
Aarhus Universitetshospital
Michael Braüner Schmidt, lægefaglig
direktør, Aarhus Universitetshospital
Claus Thomsen, lægefaglig direktør,
Aarhus Universitetshospital
Poul Blaabjerg, hospitalsdirektør,
Aarhus Universitetshospital*

Strategiens fundament

Strategien er blevet til på baggrund af en bred involveringsproces.

Både repræsentanter for afdelingsledelseskredsen på Aarhus Universitetshospital, kliniske lærestolsprofessorer, professorer, lektorer og yngre forskere, institutledelser for institutterne på Health, medlemmer af Forskningsrådene ved Institut for Klinisk Medicin og Aarhus Universitetshospital, samarbejdspartnere fra regionshospitalerne samt øvrige interessenter har bidraget via deltagelse i spørgeskemaundersøgelse, strategiseminar og efterfølgende kvalificering.

Ligeledes spiller både fakultetets institutter og hospitalets afdelinger en afgørende rolle i det fælles arbejde med at formidle og implementere strategien.

Nærmere information om strategiens baggrund, høring, evaluering og afgrænsning fremgår af strategiens appendix.

Læsevejledning

Mission, vision og værdier er formuleret i fællesskab af institutledelsen for Institut for Klinisk Medicin og hospitalsledelsen for Aarhus Universitetshospital, ligesom institutledelserne for Institut for Biomedicin og Institut for Folkesundhed også har bidraget.

Dernæst er forskningsstrategien opbygget i 4 spor, der angiver de hovedtemaer, som

vurderes at have afgørende betydning for realisering af visionen:

- » Sammen skaber og leder vi nationale og internationale forskningsprojekter
- » Sammen udbygger vi et excellent forskningsmiljø på tværs af fag og specialer
- » Sammen forsker vi med og for alle patienter
- » Sammen skaber vi de bedste udviklingsmuligheder for alle talentfulde forskere

Hvert spor består af handlinger med dertilhørende mål. Målene kan være proces- eller resultatmål, alt efter udgangspunktet. Der er ikke knyttet mål til hver enkelt handling, fordi det ikke er alle handlinger, der kan operationaliseres til noget målbart. Dog gælder det for alle handlinger uanset mål, at de skal føre til ændret adfærd og konkrete resultater.

I forbindelse med arbejdet med implementeringen af strategien, kan den tidsmæssige prioritering, der fremgår af målene, revideres, såfremt det vurderes nødvendigt.

Mission, vision, værdier og spor opsummeres til sidst.

Mission

Sammen tilvejebringer vi viden om sundhed og sygdomsprocesser gennem sundhedsvidenskabelig forskning i forebyggelse, diagnosticering og behandling til gavn for befolkningen i Danmark og resten af verden.

Vision

Sammen løfter vi forskning til højeste niveau for at forbedre menneskers liv og sundhed

- » Vi skaber gennembrud for den enkelte patient
- » Vi styrker grundlag for international og excellent forskning
- » Vi styrker vilkår for et blomstrende og innovativt forskningsmiljø
- » Vi giver de bedste udviklingsmuligheder for talentfulde forskere

Værdier

Ambition Vi er passionerede forskere, der stræber efter at udføre excellent forskning, der skaber gennembrud til gavn for patient og samfund
I modsætning til at være tilfreds med det jævne

Samarbejde Vi er inkluderende samarbejdspartnere på tværs af fagligheder, sektorer og organisationer
I modsætning til at være sig selv nok

Generøsitet Vi er imødekomende eksperter, der yder det ekstraordinære for at hjælpe andre
I modsætning til at praktisere en noget-for-noget tilgang

Kreativitet Vi er eksperimenterende videnspersoner, der gør vores yderste for at skabe løsninger på komplekse udfordringer
I modsætning til at fastholde en tilstand, hvor vi bliver med at gøre som vi plejer

Retningsgivende spor

Sammen skaber og leder vi nationale og internationale forskningsprojekter

Forskning er en kerneopgave. Vores vision er at skabe gennembrud for den enkelte patient gennem excellent forskning på højt internationalt niveau. Vi skal kunne initiere og lede internationale forskningsprojekter. Det kræver forskningsledere med særlige kompetencer, netværk og udsyn, som formår at synliggøre forskningsprojekter og resultater.

Sammen udbygger vi et excellent forskningsmiljø på tværs af fag og specialer

Vi er inkluderende samarbejdspartnere på tværs af fagområder og sektorer. I bestræbelserne på at skabe løsninger på komplekse udfordringer har vi brug for at indgå i et innovativt samspil med andre videnspersoner. Samarbejdet kan bidrage med nye vinkler til de fælles forskningsprojekter, herunder udvikling af nye højt specialiserede funktioner.

Sammen forsker vi med og for alle patienter

Forskning skal inkludere alle befolkningsgrupper og involvere patienterne. Vores forskning skal være til gavn for patienter uanset socioøkonomisk status, alder, etnicitet og køn. Derfor skal så mange typer af patienter som muligt indgå i forskningsprojekter. Patienterne skal opleve vores forskning som relevant og derfor skal de medinddrages i udformningen af forskningsspørgsmål, patientinformation mv.

Sammen skaber vi de bedste udviklingsmuligheder for alle talentfulde forskere

For at skabe excellent forskning med gennembrud for den enkelte patient, skal vi både give talentfulde forskere de bedste forudsætninger for at udvikle sig yderligere, kunne tiltrække eksterne, højt kvalificerede forskere og fastholde de dygtige forskere, vi har. Ved at fremme diversitet, inklusion og transparens i forskningsmiljøerne bringer vi hele talentmassen i spil og skaber bedre vilkår for et innovativt og blomstrende forskningsmiljø.

Spor, handlinger og mål

Sammen skaber og leder vi nationale og internationale forskningsprojekter

Forskning er en kerneopgave. Vores vision er at skabe gennembrud for den enkelte patient gennem excellent forskning på højt internationalt niveau. Vi skal kunne initiere og lede internationale forskningsprojekter. Det kræver forskningsledere med særlige kompetencer, netværk og udsyn, som formår at synliggøre forskningsprojekter og resultater.

Forskningsledelse

Handlinger

Vi erkender, at forskningsledelse er en krævende opgave, som forudsætter kompetence og lederudvikling.

Vi afholder kurser i forskningsledelse, afstemt med øvrige tilbud om kompetenceudvikling målrettet forskere.

Vi identificerer kommende forskningsledere og sikrer lederudvikling inden for forskningsledelse i alle afdelinger.

Vi ønsker at afdelingsledelsen har mulighed for tilstrækkelig indsigt i forskningsledelse med det formål at styrke forskning som en kerneopgave.

Vi dagsordenssætter løbende forskning i drøftelserne mellem afdelingsledelsen, hospitalsledelsen og institutledelsen, blandt andet på de tilbagevendende forskningsdialogmøder.

Mål

Minimum 80% af alle professorer gennemfører en forskerlederuddannelse inden udgangen af 2027.

Afdelingsledelseskredsen på AUH tilbydes et målrettet forskningsledelseskursus inden udgangen af 2023.

Samarbejde

Handlinger

Vi stimulerer til øget nationalt og internationalt samarbejde i alle aspekter af den kliniske forskning i Aarhus.

Vi påtager os hyppigere værtskabet for internationale symposier, kongresser, konferencer eller lignende.

Mål

På forskningsdialogmøderne i 2023 aftales der for hver afdeling et specifikt mål for, hvor stor en andel af forskningspublikationerne, der skal produceres i et samarbejde med udenlandske forskere og/eller forskere fra andre danske institutioner ved strategiperiodens udløb.

75 % af alle publikationer er publiceret i de 25% højst rangerede tidsskrifter inden for det relevante forskningsfelt.

Synlighed

Handlinger

Vi investerer i relationsopbygning til fonde, myndigheder mv.

Mål

Vi udarbejder en fælles handleplan for koordineret relationsopbygning til bevillingslandskabet senest inden udgangen af 2024.

Vi øger omfanget af eksterne forskningsbevillinger med 20 % i 2027, sammenlignet med 2021.

Hjemtaget af bevillinger på over 5 mio. kr. øges med 10 % i 2027, sammenlignet med 2021.

De 5 særlige udviklingsområder (børn og unge, transplantation, præcisionsbehandling, smitsomme sygdomme og det komplette kræfthospital) har alle hjemtaget bevillinger på minimum 10 mio. kr. ved strategiperiodens udløb.

Vi udarbejder en SoMe strategi for fælles branding af den kliniske forskning i Aarhus i løbet af 2023.

Vi skaber mere synlighed om den kliniske forskning i Aarhus – såvel internt som eksternt.

Sammen udbygger vi et excellent forskningsmiljø på tværs af fag og specialer

Vi er inkluderende samarbejdspartnere på tværs af fagområder og sektorer. I bestræbelserne på at skabe løsninger på komplekse udfordringer har vi brug for at indgå i et innovativt samspil med andre videnspersoner. Samarbejdet kan bidrage med nye vinkler til de fælles forskningsprojekter, herunder udvikling af nye højt specialiserede funktioner.

Handlinger

Vi stimulerer til synergier mellem grundforskning, klinisk forskning og sundhedstjenesteforskning.

Vi opfordrer til forskning på tværs af fag, specialer, fakulteter og sektorer. På tværs af sektorer også forstået som forskning vedrørende tværsektorielle patientforløb og forskningssamarbejde med life science industrien, sidstnævnte blandt andet via Trial Nation.

Vi understøtter de interdisciplinære netværk (på tidspunktet for strategiens tilblivelse var følgende etableret: Netværk for translationel cancerforskning, Det kardiovaskulære netværk, Inflammationsnetværket, Netværk om fødevarer og ernæring, Netværk om personlig medicin og Neurocampus Aarhus).

Vi indgår i partnerskabet Human First, der er et samarbejde om banebrydende forskning, udvikling, uddannelse og klinik – for bedre sundhed og samfund.

Vi udvikler partnerskaber mellem forskningsmiljøer således at mindre veletablerede forskningsmiljøer får kompetent støtte til vækst.

Mål

Gennem to årlige temamøder styrkes dialog og koordinering mellem forskningsrådene på tværs af institutter og hospital. Formålet er blandt andet at drøfte, hvilke initiativer der vil kunne styrke og udbygge synergien mellem grundforskning, klinisk forskning og sundhedstjenesteforskning.

Vi øger antallet af publikationer baseret på interprofessionelt forskningssamarbejde med 10 % i løbet af strategiperioden.

Etablering af en partnerskabsordning (på team-/afdelingsniveau) mellem store og små forskningsmiljøer. Prøvehandling for ordningen iværksættes i 2023 med udgangspunkt i ønsker fra forskere i mindre veletablerede forskningsmiljøer. Prøvehandlingen evalueres i løbet af foråret 2024.

Handlinger

Vi gør det muligt for forskere at søge sparring hos forskerkolleger på tværs af afdelingerne, der har haft succes med større fondsansøgninger.

Vi udbygger det internationale netværk ved at tiltrække gæstprofessorer og andre internationale forskere.

Vi har et særligt fokus på internationalt samarbejde om højt specialiserede områder med meget lav patientvolumen.

Vi sikrer koordinering og tæt samarbejde mellem enheder på AUH og på AU som arbejder med sundhedsinnovation.

Vi indgår i Health Innovation Aarhus (HIA), der har til formål er at tiltrække investeringer, internationale virksomheder, start-ups, studerende, forskere, udviklere og andre fagprofessionelle talenter til Aarhus-området.

Mål

Der udarbejdes en oversigt over modtagere af større fondsbevillinger (minimum 5 mio. kr.) inden for de seneste 4 år. Oversigten er tilgængelig inden udgangen af 2023.

Vi øger antallet af internationale gæstprofessorer inkl. Healths Honorary Skou professorater med 50 % i løbet af den periode, forskningsstrategien løber i (indstilling til nye Honorary Schou professorater hvert andet år – 2024 og 2026).

Vi øger deltagelsen i internationale netværk, fx Circle-U (European University Alliance), European Reference Network, European Hospital Alliance, COST (European Cooperation in Science and Technology), The Guild mv.

Sammen forsker vi med og for alle patienter

Forskning skal inkludere alle befolkningsgrupper og involvere patienterne. Vores forskning skal være til gavn for patienter uanset socioøkonomisk status, alder, etnicitet og køn. Derfor skal så mange typer af patienter som muligt indgå i forskningsprojekter. Patienterne skal opleve vores forskning som relevant og derfor skal de medinddrages i udformningen af forskningsspørgsmål, patientinformation mv.

Inklusion af patienter i forskning

Handlinger

Vi sigter efter bredere inklusion til forskningsprojekter for at kunne tilbyde patienter fra alle befolkningsgrupper samt særligt komplekse patienter og patienter med udviklet multimorbiditet mulighed for at deltage i forskningsprojekter.

Vi øger patienternes deltagelse i forskningsprojekter ved at anvende flere typer af kommunikationskanaler mere målrettet.

Mål

Inden udgangen af 2023 præsenteres alle forskere for et oplæg til, hvordan vi kan inkludere bredere med det overordnede mål, at alle typer af patienter kan indgå i forskningsprojekter.

Alle relevante patienter tilbydes at indgå i mindst ét klinisk forskningsprojekt. Inden udgangen af 2024 udarbejder alle kliniske afdelinger en handleplan for, hvordan det lokale forskningsmiljø vil inkludere flere patienter og/eller opnå bredere inklusion af patienter til forskningsprojekter. Effekterne af handleplanerne evalueres på forskningsdialogmøderne i løbet af 2027.

Patienter som partnere i forskningsprocessen

Handlinger

Vi tilbyder alle forskere konkret og relevant rådgivning om patientinvolvering i forskningsprojekter – herunder i udformning af forskningsspørgsmål.

Vores forskningsprotokoller beskriver, hvordan patienterne indgår som partnere i forskningsprocessen og hvilke effekter, det forventes at få for forskningen, at de indgår.

Vi gør det muligt for patienter at stille forslag til forskningsspørgsmål, fx ved at oprette diagnoseopdelte og ikke-diagnoseopdelte patientpaneler og via hjemmeside/sociale medier.

Vi rapporterer hovedfund tilbage til de patienter, der har været omfattet af forskningsprojekterne.

Mål

I 2023 udarbejder vi et undervisningstilbud til alle forskere om patientinvolvering i forskningsprojekter, inklusive råd til forskerne om, hvordan patienter opnår de bedste forudsætninger for at indgå som partnere i forskningsprocesser.

I 2024-25 etableres en digital platform, hvor patienter og pårørende, kan bidrage til forskningsspørgsmål.

I 2024 er der udviklet digitale formularer, som kan anvendes til at rapportere hovedfund tilbage til patienterne.

Sammen skaber vi de bedste udviklingsmuligheder for alle talentfulde forskere

For at skabe excellent forskning med gennembrud for den enkelte patient, skal vi både give talentfulde forskere de bedste forudsætninger for at udvikle sig yderligere, kunne tiltrække eksterne, højt kvalificerede forskere og fastholde de dygtige forskere, vi har. Ved at fremme diversitet, inklusion og transparens i forskningsmiljøerne, bringer vi hele talentmassen i spil og skaber bedre vilkår for et innovativt og blomstrende forskningsmiljø.

Handlinger

Vi synliggør universitetshospitalets investering i forskning gennem opgørelser over AUH's forbrug på forskning.

Der oprettes flere kliniske forankrede forskerstillinger til alle faggrupper.

Vi arbejder kontinuerligt med at skabe et attraktivt forsknings- og arbejdsmiljø med fokus på trivsel og balance mellem arbejdsliv og privatliv.

Vi giver gode muligheder for, at talentfulde og excellente forskere kan bedrive livslang forskning fra prægraduat niveau til seniorniveau.

Mål

Minimum 5% af AUH's lønbudget bruges til forskning i 2027.

Vi stræber efter at kunne oprette minimum 3 lektorater per år og minimum 3 professorater i løbet af strategiperioden til kvalificerede forskere med sundhedsvidenskabelig professionsbaggrund.

Der oprettes et antal post-doc stillinger inden udgangen af 2024.

Vi fastsætter i løbet af 2. halvår af 2023 et niveau for, hvilken andel af finansiering af professorater, afdelingerne forventes at bidrage med.

Inden udgangen af 2025 udarbejder vi en handleplan med det formål at sikre fastholdelse af talentfulde og excellente forskere.

Handlinger

Vi tilbyder på AUH et mentorforløb til alle nye forskere som opfølgning på IKM's on-boarding forløb og AU's mere generelle introduktionstilbud.

Vi gør karrierevejene mere transparente og dermed lige tilgængelige for alle.

Vi etablerer et samlet datagrundlag med henblik på at kunne følge udviklingen i kønsfordelingen over tid for lektorer og professorer med samtidig ansættelse på AUH (pba. eksisterende data fra Health og AUH).

Vi reviderer rekrutteringsprocesserne hvad angår repræsentation, sprog og kriterier med henblik på at sikre lige vilkår for at avancere (gælder stillingsopslag, nedsættelse af bedømmelsesudvalg, bedømmelseskriterier og nedsættelse af ansættelsesudvalg samt ansættelsessamtaler og -kriterier).

Mål

Der udvikles et mentorforløbsprogram for nye ansatte i forskerstillinger.

I andet halvår af 2023 udarbejdes der en oversigt over forskerstillinger fra ph.d. til professor-niveau inkl. kravspecifikationer og finansiering/takster for hvert niveau.

Der udarbejdes hvert år en samlet statistik over den aktuelle kønsfordeling.

Senest i 1. halvår af 2024 dagsordenssættes kønsfordelingen på et møde i Forskningsrådet på AUH.

Vi vil i 2023 nedsætte en arbejdsgruppe, der får til opgave at gennemgå eksisterende viden på området og på den baggrund udarbejde forslag til revision af rekrutteringsprocesserne.

Vi har foretaget en koordineret revision af rekrutteringsprocesserne senest med udgangen af 2024.

Fotos på side 2-3, 9, 11, 12, 13: Tonny Fogmar, AUH

Fotos på side 13: AU Health

Fotos på forside, 5, 7: Colorbox

